Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 120. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ЧЕРВНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 28, 1983 No. 120. VOL. XC.

ВЛАДИКА ЛОСТЕН ЗАЦІКАВЛЕНИЙ БУДОВОЮ ДОМУ ДЛЯ СТАРШИХ В НЮ ЙОРКУ

Частина авдиторії 3-ої зустрічі сеньйорів в УІА. Перший з ліва — о. д-р Мелетій Войнар, ЧСВВ.

Ню Йорк. — В суботу 11-го червня ц.р. в Українському Інституті Америки відбулася вже третя з черги і остання цієї весни-літа Зустріч старших віком осіб, зорганізована і керована головою Суспільної опіки при УІАмерики Лідією Савойкою, яка є директоркою Іміграційного відділу при Католицькій Конференції. Як голова Суспільної опіки в УІАмерики, Лідія Савойка належить до дирекції Інституту, цієї найбільш репрезентаційної будови при 79 вул. і 5-ій Авеню. Суспільна опіка Інституту займається не тільки українцями, але й різними етнічними групами, а Лідія Савойка веде в Інституті двічі в тиждень безплатно навчання англійської мови для новоприбулих емігрантів різних національностей.

Три згадані зустрічі стосувалися тільки українців і вони мали головно інформаційний характер. Згадана вгорі третя Зустріч відбулася під гаслом „Запити й відповіді". Ці відповіді давали „панелісти" д-р Роман Осінчук, д-р Микола Шпитко, ред. Іван Кедрин, ред. Ольга Соневицька. Найважливіші проблеми старших людей з'ясував інж. Михайло Пежанський. У попередніх Зустрічах брали участь ще д-р Рогозинський, мгр Степан Химич, конґресмен Вілліям Ґрін й інші видатні громадяни. Кожна з гих Зустрічей, включно з останньою, згуртовувала понад 150 осіб. Окремий автобус привіз учасників з-під церкви св. Юра у Ню Йорку.

Найважливішою подією того вечора було повідомлення приявних, що Владика Василь Лостен, Єпископ Стемфордської епархії, переслав надзвичайно прихильного й позитивного листа Лідії Савойці на її звернення в справі можливости будови дому для старших і немічних людей у Ню Йорку. Д-р Роман Осінчук відчитав листа Владики, який стверджує, що він добре ознайомлений з проблемою будови таких домів для старших і немічних людей, збудувавши вже один

(Закінчення на ст. 4)

Д-р Б. Цимбалістий переобраний на голову Управи УМ

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю, 19-го червня 1983 р. у будинку СУА-УККА відбулися загальні збори членів Українського Музею.

Всі члени Музею заздалегідь одержали поштою звіт українською і англійською мовами про діяльність УМ в календарному 1982 році. На зборах голова Управи УМ д-р Богдан Цимбалістий і директор УМ Марія Шуст доповнили звіти даними про працю Музею в 1983 році. Зокрема Д-р Б. Цимбалістий сказав, що в цьому році продовжувалась кампанія приєднання нових членів Музею, і тепер їх є близько півтори тисячі. Активно діяла комісія фондів, яка недавно влаштувала прийняття в садку коло будинку подружжя Цайнінґерів у Прінстоні. Це прийняття притягло багато молодих професіоналістів і принесло Музеєві понад 5,000 долярів. Д-р Б. Цимбалістий подякував усім, хто допомагає Музеєві розвиватися, насамперед Союзові Українок Америки, завдяки якому УМ має широке опертя в громаді. Велика подяка належиться українській пресі, що інформує про діяльність Музею. Промовець із вдячністю відзначив працю співробітників Музею — віддану і фахову і також подякував добровольцям.

Марія Шуст відзначила, що в 1983 році зібрано багато матеріялів до виставки „Історія української іміґрації", яка має відкритися восени. Нинішня виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" протягом тижня буде показана у Вашінґтоні в дні Жалобних відзначень 50-ої річниці Великого голоду на Україні. Цього року особливий успіх мала виставка писанок: про неї писала американська преса, її показували на шести програмах телебачення, перед Великоднем майже щодня приходили екскурсії. Марія Шуст взяла участь у двох семінарах для американських музейних працівників.

Звіт Контрольної комісії прочитала Євгенія Тріска, відзначивши, що фінансова звітність Музею є в повному порядку.

(Закінчення на стор. 4)

Надруковано Гаслову Енциклопедію Снятинщини М. Бажанського

Дітройт, Миш. — Із серії видань Бібліотеки Видавництва „Снятинь", випуск число 7, тут появилася 253-сторінкова Гаслова Енциклопедія Михайла Бажанського п. з. „Творчий динамізм патріотизму моїх земляків": Від перших проявів організованих суспільних гуртків, церковних братств, ремісничих цехів — аж до „Січей", „Соколів", „Просвіт", „Рідних Шкіл" та бойових формацій і політичних партій.

Автор пояснює, що теперішня його праця є продовженням попередньої його книжки п.з. „Краса Снятинщини". Називаючи свою найновішу працю „творчою динамікою Снятинщини", — М. Бажанський пише, що „в ній дослідник-читач знайде відповідь на всі питання, що відносяться до культурно-освітнього процесу, політичної зрілости населення, церковних організацій, ремісничих цехів, товариств, господарських підприємств, судівництва, всіх адміністративних видів окупаційних урядів та українських мілітарних творів для оборони свого національного імени й потрібних в будові своєї незалежної держави".

Автор вважає, що така гаслова енциклопедія є не тільки потрібна для всіх земляків Снятинщини, але й для тих, що провадитимуть досліди чи писатимуть про цей терен.

Г. Коль критикує політику Східньої Німеччини

Бонн, Західня Німеччина. — У своєму щорічному зверненні до народу про внутрішній і зовнішній стан країни західньонімецький канцлер Гельмут Коль у четвер, 23-го червня, перед Бундестаґом (західньонімецьким парляментом) гостро критикував Східню Німеччину та її керівництво, але одночасно заявив, що він готовий продовжувати „політику діялогу, рівноваги і співпраці" у відносинах з другою Німеччиною.

„Ми не скапітулюємо перед фактом, що наших співвітчизників німців позбавили права на самовизначення і що порушують їхні права людини", — заявив Коль.

Далі Коль продовжував: „Режим, який відгороджує себе стіною і колючим дротом хотів би переробити історію. Він сам не залишиться в історії. Такі режими переживає стремління народу і народів до волі.

Виступ Коля передавало західньонімецьке телебачення, яке легко приймається і у Східній Німеччині.

Одначе Кроль також сказав, що об'єднання народу — природньо пов'язаного тисячами ниток спільної історії і культури — є далекосяжною ціллю його уряду.

Практичною політикою для міжнімецьких відносин в даний час є „співпраця — якщо вона можлива і де тільки можлива — в самозрозумілих інтересах обидвох німецьких держав", — сказав Коль.

Назва виступу Коля була з наміром змінена і звучала: „Звернення до німецького народу в поділеній Німеччині", підкреслюючи тим самим розділ Німеччини після Другої світової війни.

За правління соціял-демократів під час останніх років звернення до народу зосереджувалося в основному на питаннях внутрішніх політичних і економічних проблем. Коль розширив обсяг свого виступу, який охоплював внутрішні західньонімецькі, а також міжнімецькі питання обидвох Німеччин.

Коль закликав східньонімецьких лідерів розвивати співпрацю в торгівлі, культурі, екології та виміні студентами, але він також закликав східньонімецькі власті припинити виховувати ненависть у молодого покоління.

Гондурас закликає до відплатних акцій

Теґусіґальпа, Гондурас. — Провідний генерал Гондурасу заявив у середу, 22-го червня, що його країна „повинна розпочати якісь дії" проти Нікараґуа з огляду на вбивство двох американських журналістів на території Гондурасу сандіністськими військами Нікараґуа.

Уряд Нікараґуа відкинув обвинувачення в тому, що його війська вбили 55-літнього Даєла Торґерсона, кореспондента „Лос Анджелес таймс" і 33-літнього фотографа Ричарда Кроса.

Обидва вони загинули у вівторок разом з гондураським водієм Хозе Ерррерою від обстрілу їх автомобіля, який їхав на території Гондурасу у прикордонній смузі, де відбуваються часті бої нікараґуанських повстанців проти сандіністського комуністичного режиму. Журналісти саме їхали, щоб спостерігати за ходом боїв.

У Вашінґтоні заступник секретаря преси при Білому Домі Лері Спікс заявив, що президент Роналд Реґен „глибоко жаліє втрату життя двох видатних журналістів, які виконували свій професіональний обов'язок у надзвичайно важких умовах".

Тіла Торґерсона і Кроса були перевезені до гондураського міста Теґусіґальпа, звідки привезуть їх до ЗСА.

Начальник збройних сил Гондурасу генерал Ґуставо Альварез Мартінез на пресовій конференції сказав, що поґіршення відносин з Нікараґуа дійшли до найнижчого рівня від часу приходу до влади сандіністів у 1979 році.

„Я думаю, що межа досягнута (з огляду на вбивства) і ми повинні щось зробити", — сказав Альварез.

Він не уточнив, якого характеру будуть ці дії, але сказав, що порадиться з президентом Роберто Суазо Кордобою про можливі варіянти дій.

Український Музей взяв участь у святкуванні трьохсотліття Квінсу

Любов Волинець з Українського Музею демонструє виконання традиційних стібів вишивки.

Ню Йорк, Н. Й. — Любов Волинець, керівник освітнього відділу Українського Музею, взяла участь в урочистому святкуванні трьохсотліття заснування Квінсу — району міста Ню Йорку. Квінс був заснований як окреме місто 1683 року і дістав назву в честь королеви (квін) Катерини, дружини короля Чарльза II. З 1898 року Квінс став частиною Ню Йорку. Цілоденне святкування відбулось у суботу, 4-го червня ц.р. у Флашінґ Медовс-Корона парку.

Квінс є найбільшим районом Ню Йорку і в ньому живе 1.89 мільйона людей різних національностей. Частина святкувань, що включала показ народного мистецтва етнічних груп, була частково фінансована Радою мистецтв Квінсу. Цей показ проходив під гаслом: „Зроблено руками від усього серця".

В окремому шатрі, де були покази народного мистецтва різних країн, з яких походять мешканці Квінсу, Український Музей мав стіл, на якому були виставлені українські народні вишивки. Любов Волинець демонструвала виконання традиційних стібів, що їх вживають українські вишивальниці.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ підтримає плян Демократичної партії обмежити зменшення податків, яке запропонував Р. Реґен, до 720 дол. на родину і переслала цей плян до Сенату.

Л. Валенса залишається лідером забороненої „Солідарности"

Варшава, Польща. — Лідер польської забороненої військовим режимом профспілки „Солідарність" Лєх Валенса заявив у неділю, 26-го червня, що він не послабить своїх старань відродити „Солідарність".

„Я не покину її як щур, я не втечу", — заявив Валенса, коли виходив зі свого дому в Ґданську до церкви в неділю. Але потім він додав, що передасть свої функції комусь іншому, „якщо знайдеться хтось відповідний, щоб зайнятися цими проблемами".

Минулого тижня ходили чутки, що церковна ієрархія і польські власті домовилися в останні дні перебування Папи Івана Павла II в Польщі, що Лєх Валенса і весь рух „Солідарности" вже більше непотрібні, а переговори Католицької Церкви з польськими властями про те, як упорядкувати життя в країні, будуть продовжуватися, але без участі ролі „Солідарности".

Одначе Валенса заявив групі телевізійних репортерів Ей-Бі-Сі: „Я повинен керувати. Я повинен осягнути це, що ми заплянували". „Ця робота не дуже приємна", — додав Валенса, кивнувши головою в сторону автомобіля служби безпеки, який стояв недалеко від них.

У церкві св. Бріґіти в Ґданську в неділю відбувалася спеціяльна Служба Божа для робітників корабельні, де працює електриком Валенса. Церква була повністю заповнена народом, який довгими оплесками привітав Валенсу, як він входив до церкви, а церковний хор відспівав пісню „Солідарности". В одному із куточків церкви були прапори „Солідарности" та інші символи цієї забороненої профспілки.

Відносно зустрічі з Папою Валенса сказав, що Папа порадив йому бути терпеливим. Терпеливість — це половина успіху, порадив Папа Валенсі.

Міркування про те, що Папа порадив Валенсі зменшити свою діяльність або і зовсім припинити її підсилила в п'ятницю минулого тижня передова стаття у ватиканській газеті „Оссерваторе романо", яка говорила, що Валенса відходить з політичного життя. Але в суботу автор статті Вірджіліо Лєві сам покинув свою посаду заступника редактора газети, а Ватикан заявив, що його стаття висловлювала тільки особисті думки автора. Одначе Ватикан не відмежувався ясно від цих думок автора, а багато ватиканських офіційних осіб вважають, що Лєві відійшов з редакції не з огляду на неправильність висловів у статті, а тому, що він показав відношення Папи до Валенси в занадто простій формі.

П'ятидесятники отримали дозвіл на виїзд з СССР

Москва, СССР. — Совєтські власті повідомили в неділю, 26-го червня, що сім'я секти п'ятидесятників зможе виїхати до Ізраїлю, включаючи 5 осіб, які домоглися цього тим, що п'ять років тому пробилися до американського посольства в Москві і прожили там до того часу, поки совєтські власті не обіцяли їм дати дозвіл на еміґрацію. Саме тепер Совєтський Союз цю обіцянку виконав.

Совєтський крок розглядають, як спробу в напрямі розв'язання одної з найбільш суперечливих випадків порушення прав людини, які турбують совєтсько-американські відносини. Цей совєтський жест багато західніх дипломатів розглядає як крок доброї волі Москви в напрямі покращання відносин з Вашінґтоном.

Офіційне совєтське пресове агентство ТАСС коротко заявило, що Пйотр Ващенко, його дружина і 13 дітей виїдуть з Сибіру до Ізраїля „згідно з установленим порядком виїзду з СССР для постійного проживання за кордоном".

Одначе ТАСС нічого не сказало про сім'ю Чмикалових, матір і сина, які також перебували в американському посольстві в Москві п'ять років.

КАЛУШ — ЯК ПРИКЛАД „ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ"

Ню Йорк, Н. И. (Пресова служба ЗП УГВР). — Згідно з вістками з України, в деяких областях УССР, зокрема в Західній Україні, в останньому часі скріплено русифікаційну кампанію при допомозі економічних новобудов і розудови дотеперішніх, в яких збільшується кількість немісцевого неукраїнського елементу. Помічається ще більш, ніж дотепер, плянове відрядження в Україну неукраїнського чужого персоналу з великим відсотком російського контингенту, керівного і звичайного, який „автоматично" надає тон не лише в діловодстві, але й загальному спілкуванню робітників між собою, яке відбувається російською мовою. Таке перемішування робітничих кадрів і цілого населення має за ціль зрусифікувати як місцеве населення, так і інших не-росіян, яких висилають на економічні новобудови. Весь цей русифікаційний процес, як і подібні такого роду заходи режиму, називається „інтернаціоналізацією", яка вже віддавна стала синонімом насильної русифікації.

Впарі з тими організаційно-адміністративними кадровими заходами в останньому часі посилено на економічних об'єктах теж політично-виховну роботу, спрямовану на дальшу „інтернаціоналізацію" робітничих кадрів. Прикладом таких заходів може послужити виробниче об'єднання „Хлорвініл" ім. 60-річчя Жовтневої революції в Калуші, Івано-Франківської области, побудоване в 1977 році, що його називають „гігантом хемії Прикарпаття". Як подала „Радянська Україна" з 31-го травня ц.р., тут „братньо живе сімнадцятитисячна робітнича сім'я, в якій трудяться понад 30 національностей і народностей СРСР".

Політично-виховною роботою займається спеціяльна ідеологічна рада партійного комітету об'єднання, що „за його пляном ведеться інтернаціональне виховання трудящих", — тобто їхнє русифікування. Як мовиться в цій же кореспонденції В. Добровольського в „Радянській Україні", „у цехах, гуртожитках, на агітмайданчиках проводяться лекторії, кінолекторії, бесіди, читаються доповіді.... шукаємо теж більш емоційні, ефективні масові форми...., до них належить і цикл театралізованих тематичних вечорів, присвячених союзним республікам, на яких побували делеґації з Волгограда, Новгорода, Солігорська, Кишинева, Баку ..." Як звичайно, не забувається про „старшого брата": „особливо урочистим був вечір, присвячений Російській Федерації". Добровольський не має досить слів, щоб віддати весь свій штучний патос, коли „зал заполонила пісня 'Широка страна моя родная' ... „Співали всі: і аматори художньої самодіяльности, і глядачі; в пісню вкладали високе почуття любови до рідної країни, до народів-братів".

До якого стану мала б довести така „інтернаціоналізація" українських міст і промислових об'єктів, про те писав інший кореспондент Віктор Соколов у „Радянській Україні" з 23-го грудня минулого року. Подаючи як приклад місто Світловодське, до якого перенесено мешканців Табурища після побудови Кременчуцької ГЕС, він пише: „вулиці Табурища раптом залунали таким різноголоссям, якого вони споконвіку не чули. Люди двадцяти національностей прийшли на ударну будову — з Волги і Дону, з Грузії і Прибалтики, з Уралу і аж з Амуру ... І вони, будівничі ГЕС, особливо молоді, настільки вжилися в тутешні сім'ї, настільки зріднювалися з ними, що, коли заходив я в ту чи іншу хату, мені дуже важко було розібратись, де тут син чи дочка господарів, а де — квартиранти..., загули внедовзі по селу 'інтернаціональні' весілля..."

Які є наслідки цих „інтернаціональних" весіль — не важко догадатись. Справа в тому, що лише в нечисленних випадках мішані сім'ї залишаються чисто українськими, а частіше починають переходити на російську мову і на російські

(Закінчення на ст. 4)

В Америці

ПАПА ІВАН ПАВЛО II, назначив трьох американських духовників для окремого завдання прослідити причину, чому в ЗСА так зменшилося число монаших чинів і священиків. Комісію очолює архиєпископ Джан Р. Квін із Сан Франсіско. На підставі статистичних даних число членів монаших чинів і священиків в ЗСА помітно зменшилося. Число монахинь впало із 181.421 до 121.370, а монахів на 60 відсотків.

ЦІЛИЙ МУЗИЧНИЙ АРХІВ Ігора Стравінського перевозять напостійно з терену ЗСА до Швайцарії. Окрема культурна фундація Швайцарії вирішила заплатити за цей архів 5,250,000 долярів.

В НЮ ЙОРКУ ПІДНЕСУТЬ при кінці вересня цього року чинш у 300.000 мешканнях, в яких досі була контроля над оплатою за помешкання. Оплата за помешкання буде збільшена на 4,7 і 10 відсотків, залежно від того, на яку проміжність часу помешкання винаймлене.

ВІЛЛІЯМ Д. РУКЕЛГАВЗ, директор аґенції охорони довкілля, повідомив, що аґенція не буде карати грошовими карами ті міста, які відповідають стандартам постанови про чисте повітря.

ПЛЯН ЕВАКУАЦІЇ населення з околиці нуклеарної фабрики на Лонг Айленді не є реальний, як тепер доказують, бо у випадку спавжньої небезпеки не може бути переведений в життя. З того приводу повіт Саффок, де знаходиться ця фабрика не хоче брати участи у розпрацюванні того пляну.

СИЛЬНІ ПОВЕНІ, спонукані великими сніговими опадами в Ракі Мавтейнь, навістити тепер великий простір побережжя ріки Колорадо. Побоюються, що ті повіні набагато зменшать число вакаційників що саме тепер туди вибираються.

В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК вирішено підвищити кари за їзду автом під впливом алькоголю. У майбутньому на підставі закону, що його підписав губернатор Маріо Квомо, водій авта, який двічі протягом десяти років був караний за їзду під впливом алькоголю, не буде мати цілий рік права керувати автом.

У БОСТОНІ ВПЕРШЕ ДОЗВОЛИЛИ широкій публіці слухати стрічки, на яких записані розмови колишнього президента Джана Ф. Кеннеді. Ці розмови знаходяться у бібліотеці його імени. Зі стрічок можна тепер прослухати різні завваги Дж. Ф. Кеннеді на політичні теми як, наприклад, про кризу на Кубі, В'єтнам і берлінську стіну. Однак, на стрічках нема нічого сенсаційного, як також ніяких таємних інформацій, які підпадають під дальшу охорону і ще не можуть бути опубліковані.

У світі

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ глушить передачі радіо „Голос Америки" не тільки у себе в країні, але і намагається заглушити ці передачі також у Польщі, щоб заглушити правду про подорож Папи Івана Павла II по цій країні, — заявив у четвер, 23-го червня, директор „Голосу Америки" Кен Томлинсон. „Ми знаємо, що наша багаточисленна польська авдиторія особливо пристрасна в тому, щоб мати доступ до об'єктивної, правдивої інформації (про відвідини Папи) тому, що вони отримують лише сильно процензуровані новини з офіційних, контрольованих польським урядом засобів масової інформації", — сказав Томлинсон.

БРИТАНСЬКІ ДЖЕРЕЛА повідомили в четвер, 23-го червня, що західні уряди погодилися утворити спеціяльну „систему раннього попередження" для перешкоди просочування цінної технічної і наукової інформації в руки совєтських шпигунів. Ці системи попередять уряди про нові потенціяльно важливі військові винаходи, вже тоді, коли вони знаходяться в стадії розробки у проєктних бюрах. Цей крок розглядають як частину заходів західніх держав, спрямованих на затримання стратегічної інформації перед експортом до Совєтського Союзу.

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ повідомили з Відня, столиці Австрії, що чехо-словацька таємна поліція грубо припинила неофіційну пресову конференцію у Празі в четвер, 23-го червня, яку проводили члени групи боротьби за права людини „Хартія-77". Під час розгону пресконференції відбулися суперечки та інциденти між чехо-словацькою службою безпеки і західніми кореспондентами. Аґенти служби безпеки зажадали видачі всіх фільмів, які фоторепортери зробили під час попередніх зустрічей кореспондентів з членами групи на організованій комуністами конференції за мир і життя, яка була задумана як протест проти ядерної війни.

МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ справ Норвеґії повідомило в середу, 22-го червня, що воно зарядило видалення заступника військового аташе при совєтському посольстві в Осльо полковника В.Ф. Загрєбнєва, обвинувативши його в шпигунстві. Міністерство не подало жадних подробиць цього інциденту, заявивши лише, що робить це тому, щоб не драматизувати положення і не викликати відплатних дій совєтського уряду. Попередні викриття совєтських шпигунів і вислання їх з Норвеґії сприймалися совєтською стороною без заперечень і без відплатних заходів. Норвеґія має лише п'ять своїх офіційних представників у Москві, а Совєтський Союз представляють в Норвеґії аж 37 „дипломатів". Від 1970 року Норвеґія видалила зі своєї країни 15 совєтських громадян за причетність до шпигунської діяльности.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Приклад балтійців гідний наслідування

Сенат і Палата Репрезентантів З'єднаних Стейтів Америки прийняли в березні ц. р. резолюцію, у якій сказано, що ЗСА визнають за Балтицькими країнами — Литвою, Латвією і Естонією — право на свободу і вимагають від уряду Совєтського Союзу звільнення цих країн з-під його кормиги. В резолюції підкреслюється, що СССР, починаючи з 1940 року, систематично порушує людські та національні права в Балтицьких країнах, депортує населення цих країн в глиб Росії, зокрема на Сибір, а територію заселює росіянами чи іншими національностями, визискує ці країни політично, культурно й економічно. Резолюція закликає президента Роналда Реґена визначити день 14-го червня 1983 року „Днем Балтицької Свободи", який має нагадувати всім народам світу про прагнення тих народів до незалежности і відзначити сумні роковини масових депортацій населення проведених Москвою в 1941 і пізніших роках.

Подібна резолюція Конґресу була прийнята раніше, якою американські законодавці відзначали День Незалежности Литви 16-го лютого, з наголошенням, що ЗСА визнають право Литви на самостійність і незалежність і її народ повинен плекати в серцях надію на відзискання свободи в майбутньому. Нюйоркський сенатор Даніель П. Мойніген тоді підкреслював, що прийняттям резолюції американський народ почерез своїх репрезентантів в обидвох палатах ЗСА, хоч частинно буде солідаризуватися з литовським народом, який не може втішатися тепер свободою. Інші сенатори і конґресмени підкреслювали важливість таких резолюцій, які перестерігають СССР перед загарбанням чужих народів і говорять про евентуальність зміни ситуації та перебудови комуно-московської імперії.

І дійсно, у висліді усіх цих резолюцій, які, очевидно, кожнорічно повторяються у Конґресі, президент Р. Реґен прийняв 13-го червня ц. р., велику 200-членну делеґацію балтійців і заявив, що він особисто ніколи не вважав совєтського поневолення Балтицьких країн „перманентним станом" і запевнив присутніх, що Уряд ЗСА, зокрема його Адміністрація, ніколи не будуть шукати замирення з Москвою коштом поневолених нею народів. При тому Президент ЗСА натаврував СССР за підписання славнозвісного договору Сталіна з Гітлером в 1940 році, у висліді якого всі три Балтицькі країни стали „інтеґральною" частиною Совєтського Союзу. Р. Реґен назвав Балтицькі країни живою пригадкою цього цинічного договору між тодішніми двома диктаторськими режимами, які потихенько мріяли поділити світ між собою.

Активізація балтійців на зовнішньо-політичному відтинку і втримування живою ідеї відновлення самостійности і незалежности їхніх народів, направду заслуговує на наслідування. Ми, українці, зокрема повинні з цього випадку брати собі приклад замість борсатися у подробицях неґативів наших визвольних змагань під час Першої і Другої світових війн, а при тому шукати тісної співпраці з балтійцями, яка може принести українцям тільки користь.

Кожний з нас мусить собі усвідомити, що сучасне становище в Україні таке загрозливе, що воно вимагає мобілізації усіх наших сил, включно до поширення співпраці з усіма поневоленими і загроженими московським комуністичним імперіялізмом народами. Москва поставила собі на дальшу мету змести нас з поверхні землі як націю і тому розпорошування наших сил в діяспорі є каригідним явищем, яке не повинно продовжуватися. Спрямуймо наше стремління до великих діл, тільки бо тоді зможемо нанести удару ворогові і окупантові нашої батьківщини.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Михайло Кучер

А ЩО — ЯК ВОНО СПРАВДІ ТАК?

Прогнози робити можна і преса їх звичайно робить. Одначе тільки погані прогнози здійснюються. Добрі ні.

Треба признати, що Москва має добрих стратегів і реалізаторів своїх деструктивних плянів. Москва має плян опанування Західньої Европи. Покищо для того використовували „кризу енерґії", іpансько-іракську війну, терор Палестинської Визвольної Організації (ПВО), напруження на Близькому Сході. Москва достачає зброю палестинцям, Лівії, Сірії, Єгиптові. Використовує терор у Західній Німеччині, Ватикані, Франції. Має намір опанувати Західню Европу восени 1983 року після жнив, але ще перед інсталяцією там американських ракет.

Москва затривожилася проєктом оборони ЗСА в космосі. Той проєкт може здійснитися 2000 року, але практичне значення має вже тепер. Президент Реґен думає, що війну в космосі СССР не виграє. І Москва це знає. Отже треба запобігти такій можливості.

Для прикладу підготови реалізації плянів Москви звернемося до Польщі. Становище в Польщі показує як Москва старається опанувати ворожо настроєне суспільство та зменшити рух спротиву при допомозі вірних Москві політичних наймитів засобами терору і пропаґанди.

Польську стратегію Москва має намір використати в Австрії і Західній Німеччині, Італії, у скандинавських країнах.

Польська хунта знає про економічну катастрофу, про терпіння народу. Їй це байдуже. Для неї важливий стан війни з власним народом і влада. Західню Европу Москва думає захопити протягом трьох тижнів. Москва провокує Швецію підводними човнами, очікуючи їх знищення, або одвертої атаки. Тоді був би прецедент. До чого? До збройної акції Совєтського Союзу. Але Швеція на пораду НАТО обмежилася дипломатичним протестом. Далі прийшла Норвеґія. Москва знову чекала на справжню реакцію ділом. До того не дійшло. Але прийшло до вбивства трьох західньонімецьких туристів на кордоні Східньої Німеччини. Знову відсутність реакції.

Є припущення, що призначення Ґромика віцепрем'єром — це перша фаза приготовлення СССР до війни. Ґромикові надокучила дипломатична балаканина. Захотілося справжньої дії. Перша в історії СССР пресова конференція на телевізії Ґромика була призначена не для преси, не для закордону. Вони була призначена для внутрішнього вжитку — налякати совєтського чоловіка небезпекою з боку „імперіялістичного Заходу". Бачите, що вас чекає, отже...

Видалення 47 совєтських шпигунів з Франції стало зрозумілою сенсацією. Фактично в першу чергу вони не були шпигунами, але організаторами у Франції воєнного стану на зразок Польщі.

Москва успішно відвертає увагу ЗСА від Західньої Европи і скеровує її на Латинську Америку, Близький Схід, Сирію, Ливан. Злісно чекає на можливість, що ЗСА встрянуть у війну в обороні Ізраїля.

Москва може піти шляхом Гітлера і приєднати до СССР Австрію, як нову „братню" республіку. Москва знає, що Австрію ніхто боронити не буде, як ніхто не боронив Чехо-Словаччину перед Гітлером. Все обмежиться статтями в пресі.

Стратегія Кастра — це очевидно стратегія Москви. Куба експортує революцію насамперед у Центральну Америку. Завданням Москви і Куби є обєднати всіх крайньо лівих для справи комунізму. До крайньо лівих приєднують некомуністичні і опозиційні елементи західнього світу із метою отримати некомуністичну міжнародну підтримку для комунізму. Такою тактикою охоплені Ґватемала, Коста-Ріка, Ель-Сальвадор, Нікараґуа і т. д.

Совєтсько-кубинська пропаґанда старається переконати, що революція у Сальвадорі „народна", що вона висловлює бажання мас, як і бореться за свободу і проти мілітарної інтервенції ЗСА. В Америці є завдання відшукати елементи, які співчувають революції в Центральній Америці і твердять, що вона має свої коріння тільки в економіці та бажанні справедливости.

Уряд президента Реґена, який попереджує про небезпеку комунізму в Центральній Америці, критикують ті, які не хочуть, або не вміють побачити справжнього стану в цій країні. Такі критики кажуть, що документи уряду про совєтську кубинську ролю у центральній Америці не доказують там ролі лівого руху.

В році 1978 американський дослідник Джансон Мітчелл писав: „Совєтський радикалізм обернувся у пануючу тенденцію суспільства в середині 60-их років. Він переважив ізоляціонізм партійної бюрократії. Під все більшим впливом ВКП 1966 року вперше в історії СССР були конкретно зформульовані засади програми ґльобальної перемоги в світовому маштабі. Тоді ж була зформульована концепція „хуткого опанування світу" („Мітчелл „Нова доктрина Брежнєва". Друковано у „Ворлд політік", 1978, ч. 3).

Можна думати, що некомуністичний світ дещо знає про совєтські пляни, бо совєтський журналіст Петров у журналі „Комуніст" 1979, ч. 12 поставив взагалі крапку над „і": „Не можна відділити мир від соціялізму". Це значить, що мир у світовому маштабі можна осягнути тільки після повної перемоги соціялізму. Тепер можливість стала дійсністю".

Головний совєтський ідеолог Михайло Суслов 1971 року сказав: „Невидане досі

(Закінчення на стор. 3)

Іван Кедрин

Інформація „абв" про Україну

Д-р Михайло Палій, університет в Кензасі, з картою України проф. Луіса Армстронґа

У другій половині 20-их і 30-их років нашого сторіччя приїздили до Львова раз-у-раз чужинецькі гості. Це здебільшого були журналісти, але бували члени західніх парляментів, зацікавлені проблемою національних „меншин" у різних країнах, зокрема у Польщі. Затямилась одна така візита чужинецького журналіста — прізвище вилетіло з пам'яті — в редакції щоденника „Діло", куди обов'язково заходив такий турист-професіонал. „Ви, українці, сказав він — дивний народ. Боретеся за збереження своєї окремішньої національної особовости і в цій боротьбі виявляєте багато організаційного хисту та впертости і самопосвяти. Я вже довідався про створення вами могутнього кооперативного апарату, я бачив збудований пожертвами і зусиллями ваших лікарів українських шпиталь, бачив уже величезну бібліотеку вашого Наукового Товариства і хочу завтра відвідати Митрополита Шептицького. Але коли запитати кожного, з ким я вже зустрічався, чи ви маєте якусь книжку про себе для інформації про Україну і українців — то такої брошури ви не маєте. Одночасно всі ви нарікаєте, що світ вами не цікавиться і що переплутують вас з іншими народами..."

Такий був більш-менш зміст мудрої зavваги чужинецького гостя у столиці Західньої України тому понад півсторіччя. І — на превелике диво — ці його завваги по нинішній день актуальні. Ми вічно нарікаємо, що нас переплутують, то з поляками, то з росіянами. Немає дня, щоб якась американська газета чи якийсь американський діяч не говорили про „Рашія", розуміючи під нею всі країни і народи від Балтики по Тихий океан і від Білого по Чорне море. Не можна заперечити, що в ділянці інформації про Україну й українців „нічого не зроблено". Видано двотомову англомовну Енциклопедію, виходить англомовний „Український Квартальник", виходить „Юкрейнієн Віклі", виходять англомовні додатки до різних наших часописів і появилися вже цілі полиці вартісних англомовних творів з українською тематикою. Але всі ці періодики і книжки мають на цілі або зберегти українську особовість на базі теорії „двох батьківщин", або призначені для все ще досить обмеженого числа науковців і сірих читачів, зацікавлених у східньоевропейській проблематиці. Для широких кіл американського суспільства нема належної, доброї, доступної інформаційної літератури, як і нема англомовної однотомової історії України, доведеної до найновішої доби, ані нема однотомової англомовної історії української літератури.

І тому на особливу увагу й на особливе признання заслуговує вісімсторінкова летючка чи брошурка, при чому перших не цілих чотири сторінки виповнює текст „Юкрейн енд Юкрейнієнс" пера д-ра Михайла Палія, професора стейтового університету в Кензасі, — а другу половину виповнює карта України („Меп оф Юкрейн") що її зладив Луіс Армстронґ з того ж університету в Кензасі. Ця невеличка летючка-брошурка, прикрашена на обгортці світлиною пам'ятника Тараса Шевченка у Вашінґтоні та в середині світлиною пам'ятника Богдана Хмельницького у Києві, мусить викликати у кожного професійного журналіста та історика справжній подив: як вищеназваний автор зумів схопити так ядерно все найважливіше, що стосується України й українців. Єдина помилка — напевно друкарська — стосується приписання початку Козаччини у XVII сторіччі, а не XVI (Дмитро Байда-Вишневецький 1540 р.). Зрештою — це першорядний виклад „абв" про Україну й український народ. Нема там ніякої полеміки, нема там ніякої гурра-патріотичної фразеології, все, що там є — суха, зв'язка, коротка правдива інформація. Інформація про географію, територію, статистику, природні багатства, різні періоди власної державности, про втрату її в листопаді 1920 року і невдачну спробу відновити державність за німецької окупації. Про сучасний стан в Україні сказано теж коротко і ніби „делікатно", але для уважного читача зовсім ясно: „Від 1923 р. Україна є за конституцією членською республікою Совєтського Союзу. Формально вона має власний уряд і державний апарат, має право зберігати взаємини з чужими країнами і була членом-засновником Об'єднаних Націй у 1945 р. Однак в дійсності незалежність України гостро обмежена. Більшість політичних і економічних рішень приймається не в Києві, а в Москві совєтським російським режимом".

Сказано теж, що законно дозволена в Україні тільки Російська Православна Церква, — всі інші заборонені й переслідувані.

Очевидно, можна би мати претенсію, чому не сказано там, наприклад, про сучасну політику національного ґеноциду в УССР, чому не згадано про режим терору, чому промовчано існуючий рух спротиву, проявлений хоч би в Українській Гельсінкській Групі і багато інших подібних подробиць. Але, мабуть, проф

(Продовження на стор. 3)

Михайло Ільків

ВЕРШИННА ЕКОНОМІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Вершинна економічна конференція, дев'ята з черги, в якій учасниками були представники країн, а саме: ЗСА, Японії, Англії, Франції, Канади, Італії і Західньої Німеччини, відбулася в кінці травня 1983 року в Вілліямсбурґу, ЗСА. Господарем нарад був президент Роналд Реґен.

Метою конференції була перевірка дотеперішніх заходів господарського уздоровлення та устійнення напряму дальших економічних реформ у промислових країнах західніх демократій, з успіху яких повинні б користуватися не тільки сучасні, але також і майбутні покоління. Учасниками нарад були самі приязні одна до одної країни, тому зрозуміло, що оптимістичний результат дискусій був запевнений. Представники деяких країн вимагали більше стабільного грошового обміну, інші сподівалися схвалення стимулюючих заходів до дальшого господарського поступу і зменшення безробіття. Японія запевняла ЗСА про повну господарську співпрацю у такому розумінні, що Вілліямсьбурзька нарада і її рішення повинні б внести надію на дальше економічне поліпшення, не тільки в промислово заавансованих країнах, але загально в світі. В такій атмосфері конференція закінчилася повним успіхом, і узгідненням спільної декларації про економічні та інші справи, що були на порядку нарад. Слід відмітити, що дотепер в того роду нарадах не брав участи представник-спостерігач від жадної східньоевропейської країни.

У дискусії делеґати конференції ствердили, що дотеперішні господарські заходи причинилися до покращання економіки та зменшення безробіття і договорилися, щоб у майбутньому узгіднювати економічну політику їхніх країн. Важливі справи фінансові залишено до вирішення фінансовим міністрам на окремому зібранні. Однією із актуальних фінансових справ — буде перевірити і схвалити зміни майже десятирічного довільного обміну валюти, і достосувати їх до теперішніх грошових потреб. У минулому, вільний грошовий обмін переходив різні несподіванки — був час на піднесення, був час і занепаду. Наприклад, можна сумніватися чи будь-яка інша грошова розв'язка могла б продовжувати своє існування після загальної господарської кризи, до якої причинилася організація країн експортерів нафти (ОПЕК), що піднесли ціну на нафтові вироби. Вищі ціни на ці продукти мали вплив на збільшення інфляції, при тому також наступило зменшення активности в міжнародній торгівлі. Вміжчасі також спекулянти втратили контролю над нагромадженням гроша і не мали сили причинитися до хаосу на фінансовому ринку.

Це зрозуміло, що щоденна змінливість вартости гроша справляє певні труднощі в міжнародній торгівлі. Отже завданням міністрів буде всі ті справи передискутувати і поробити певні рішення; найбільше актуальною справою в часі нарад — буде перевірити і вирівняти цінність валюти.

Сьогодні існує таке переконання, що оцінка вартости американського доляра — зависока. З точки зору міжнародної торгівлі це заохочує до імпорту товарів до ЗСА, щоб набути доляри, натомість сповільнює експорт американських виробів, за які треба більше платити. Отже з тих кількох, та інших подібних справ виходить, що західні демократії мають спільні інтереси, що вимагають скоординованої економічної політики. Спільні рішення втримають інфляцію під контролею, стимулюватимуть продукцію та спричиняться до зменшення безробіття. Тому не може бути сумніву, що на спільних нарадах всі необхідні проблеми будуть компромісово розв'язані.

Однією із справ, над якою в часі конференції відбулася дискусія, було питання мита, що доволі високе і цим самим утруднює закордонну торгівлю. До цього будуть покликані відповідні комісії завданням яких буде перевірити митну систему, узгіднити і поробити певні висновки у напрямі господарського уздоровлення. Під час триденної дискусії узгіднено, щоб державні дефіцити знизити засобом адміністраційних ощадностей, а не підвищенням податків. Грошова і кредитова політика повинна бути більше балянсуюча у відношенні до інших економічних проблем. Також у часі дискусії узгіднено — в майбутньому працювати в напрямі зменшення відсоткової стопи, яка зависока. Одне з важливих рішень було також те, щоб у майбутньому кооперувати в напрямі господарського відродження із слабше розвиненими країнами, для того в першій мірі є конечним зменшення мит у міжнародній торгівлі.

Всі заторкнені справи — це проблеми сучасного промислового суспільства, які можна розв'язувати тільки кооперативним шляхом.

Микола Лівицький

ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ МІЖ 1920 І 1940 РОКАМИ

XVI.

Допомогову акцію чехів для українців безумовно підготовила українська дипломатична місія у Чехо-Словаччині, що її очолював великої міри український політик проф. Максим Славінський. Але чеський уряд не хотів надавати своїй допомоговій акції політичного характеру. Тому українським контраґентом в цій акції не була українська дипломатична місія, а Громадський комітет, в якому провідну ролю відіграли члени Української Партії Соціялістів-Революціонерів, на чолі з Микитою Шаповалом і Никифором Григорієвим, які, зрештою, свого часу в Україні теж були членами уряду УНР. Але якщо йдеться про обсадження професорських становищ в названих вище українських високих школах, то тут обійтися без осіб, що були і в тому часі співробітниками і прихильниками уряду УНР, не можна було. Першим ректором Академії у Подєбрадах був віцеміністер шляхів проф. І. Шовгенів, проректором — проф. Б. Іваницький, директор департаменту з міністерства господарства, який в дальніших роках відігравав велику ролю в системі Державного Центру УНР (про це — мова далі). Велика кількість професорів, якщо не більшість, це були колишні діячі в системі УНР, які і в майбутньому були головною підпорою для діяльности уряду УНР в екзилі. Згадати хоч би такі імена, як професори О. Лотоцький, О. Шульгин, Р. Смаль-Стоцький, В. Садовський, К. Мацієвич, Б. Мартос, Б. Матюшенко, А. Яковлів, Б. Лисянський, І. Комарецький, С. Тимошенко і багато, багато інших.

Те саме можна сказати про загал студентів. Вони зорганізувалися або в студентських громадах, або в організаціях колишніх старшин Армії УНР, ставши на ґрунт (до і після смерти бл. п. Головного Отамана С. Петлюри) беззастережної підтримки екзильного уряду УНР.

Виїзд українців головно з Польщі і з інших держав (Румунія, Болгарія тощо) до Чехо-Словаччини для здобування вищої освіти відбувався в роках 1922/23/24. Приблизно від року 1928 виникла інша проблема: покінчивши ті чи інші школи, українські абсольвенти високих шкіл у Чехо-Словиччині лише з трудом могли знайти собі працю. Деяка їх кількість поїхала до Карпатської України, де вони не завжди зустрічалися з прихильним наставленням місцевої чеської влади. Отже, велика кількість цих абсольвентів мусіла повертатися до Польщі, Румунії, менше число шукало можливостей виїхати до Франції або якихось інших країн. Справою отримання дозволу на в'їзд до названих країн й влаштування на працю займалися Український Центральний Комітет у Польщі, Український Громадський Комітет в Румунії тощо, але за вказівками і політичною підтримкою чинників уряду УНР. Багато з цих абсольвентів влаштувалося в Галичині чи на Волині або на Буковині, але й на чисто польських територіях. Вони працювали по своїх фахах, а значить далі підготовлювалися до можливого повороту в Україну.

Уряд УНР взагалі робив старання, щоб улаштовувати тих чи інших працівників по їхньому фаху, щоб вони мали можливість не втрачати своїх знань аж до можливого повороту на Україну. Це робилося в різних країнах, але, на жаль, не завжди щастило мати позитивні результати. У Польщі, паралельно до справи контрактових старшин в польській армії, вдалося влаштувати в установах судівництва кілька десятків українських правників (у цій справі багато допоміг ще в 1925 році тодішній польський віцепрем'єр, ліберально і демократично настроєний Станіслав Тугутт, який робив це на інтервенцію представників уряду УНР). Так само в польських банках й інших господарських установах вдалося влаштувати на працю певну кількість українських економістів.

Українське студентство присвячувало свою увагу не тільки шкільній праці своїх колеґ, але також українській пропаґандивній діяльності серед міжнародного студентства: ЦЕСУС, централя українського студентства, входив до міжнародних студентських організацій. В цій акції брали також участь ті українські студенти, які були прихильниками уряду УНР. Але чинники уряду УНР робили все можливе, щоб допомагати цій праці нашого студента. Зокрема ЦЕСУС, хоч до нього входили також особи, які не підтримували уряду УНР, отримував субсидії від Уряду УНР через Український Республіканський Клюб у Празі, на чолі якого аж до свого відізду до Варшави стояв заступний голова уряду УНР проф. О. Лотоцький

(Продовження буде)

А що — як воно...

(Продовження зі ст. 2)

загострення всіх антагонізмів капіталістичного суспільства робить революційні перетворення справжньою необхідністю". (Суслов „Вибране", Москва 1972). Суслов також сказав, що „всесвітньо-революційний процес замінить капіталізм соціялізмом". Для Суслова і решти совєтських лідерів світова перемога комунізму є справою вже буквально завтрішнього дня. Її (перемогу) наближає розпад західнього світу і його нездібність боронитися.

Совєтський академік Микола Іноземцев у своїй книзі „Що чекає капіталізм за два десятиліття („Проблеми миру і соціялізму", 1979, ч. 10) пише: „Ланцюг капіталізму рветься в кількох місцях. Соціяльні революції можливі в різних районах капіталістичного світу".

Член ЦК КПСС і впливовий совєтський журналіст Ю. Жуков твердить: „Західня система безборонна" („Обличчя до обличчя". Журнал Октябрь (жовтень) 1978, ч. 3).

Совєтські стратеги, беручи під увагу внутрішні протиріччя Заходу, вважають, що для досягнення панування над цілим світом, не потрібна світова війна. Для того досить створити воєнну перевагу і міцну промислову базу. Тому кожну спробу Заходу боротися можна невтралізувати загрозою атомової ґльобальної війни.

Ричард Пайпс вважає, що доктрину взаємного стримування головно підтримують антивоєнні інтелектуальні кола Заходу. Але в СССР такий погляд критикують як буржуазний пацифізм. Китай можна невтралізувати самою погрозою атомового нападу і врешті змінити його уряд.

Для реалізації своїх плянів СССР потребував побільшити вклад капіталу в будівництво і розгорнув підривну революційну діяльність на Заході. Було створено могутнє лаббі, яке проникло всюди, де хотіло. Таке лаббі — це вже фактично не п'ята, а шоста колона, більш небезпечна як п'ята. Вона дає можливість невтралізувати кожне рішення спротиву Заходу. Таким чином СССР стає найбільшим підривним центром світу.

Політика розладовання мала величезний успіх. Совєтські лідери не скривали мети „розладовання". Вони знають психологію західніх політиків. Тому Брежнєв міг спокійно сказати, що „треба перевести класову боротьбу в канал, який не загрожує війнами, небезпечними конфліктами і перегонами в озброєнні".

Мирне співіснування було доброю поживою для західніх журналістів, а служило психологічному розброєнню. Тому політика розладовання і співіснування різних соціяльних і політичних систем була добрим засобом по дорозі до світового панування. Головне було не спровокувати ґльобальну війну з ЗСА у процесі мирного совєтського наступу.

Концепція розладовання була розрахована на короткозору ментальність західніх політиків, а також на керівників західнього капіталізму, який добровільно лізе в небезпеку.

Для СССР політика розладовання була засобом уникнення небезпеки ґльобального воєнного конфлікту на дорозі до вічного миру- пакс совєтіка. Політика розладовання мала послабити промисловість ЗСА і штовхнути країну на шлях економічної кризи.

Щоб осягнути намічений плян опанування світом, СССР має виконати у себе вдома немало внутрішніх важливих завдань, які виконати тяжко, або й просто неможливо. З них можна назвати індустріялізацію, інтеґрацію та урбанізацію країни. На тому шляху СССР чекають великі труднощі і також великі неуспіхи.

Інформація...

(Продовження зі стор. 2)

М. Палій зробив це не тільки з браку місця, але й щоби не було ані тіні підозри, що це політична пропаґанда, а не наукова інформація. Якщо автор виходить з такого засновку, то треба йому ще раз поґратулювати.

Не відомо, яким накладом видано ту брошурку, ані теж не знаємо, кому її висилають (автор цих рядків її не дістав, тільки випадково побачив у сусідів). Вимагається звороту кошту у смішній висоті 1.25 дол. Чому не три — чи бодай п'ять долярів?? Скромна порада від фахівця видавничого діла: якщо є матриці цієї брошурки — euддрукувати десятки тисяч і масово розсилати — не українцям, а американським журналістам, редакціям, конґресменам і сенаторам, членам стейтових асамблей, всім школам, якнайбільшій кількості вчителів, які в Америці здобули собі сумну славу анальфабетів всього того, що діється поза американським континентом. Брошурка „Юкрейн енд Юкрейнієнс" заслуговує на величезний тираж. Чи не варто би авторові порозумітися в цій справі з установами, які зацікавлені в тому, щоб викоренити повний анальфабетизм широкого американського суспільства в справах України і українців?!

ВИСТУП ХОРУ „КОБЗАР" У ЛОС АНДЖЕЛЕСІ

Представник посадника Лос Анджелесу вручає грамоту маестрові В. Божикові. Стоять (зліва) Гавард (у вишиваній сорочці) і Крістін Германи, керівник хору "A Show of Hands."

Після старанної підготовки довгоочікуваний виступ нашого хору „Кобзар" в Лос Анджелесі разом з відомим дитячим хором „A Show of Hands" відбувся успішно 24-го квітня ц.р. в авдиторії Scotish Rite з великою кількістю української і неукраїнської публіки.

Цей добродійний концерт був першою такою імпрезою в Лос Анджелесі, участь в якій спільно взяли у повній зіграності і координації не тільки хор „Кобзар" та дитячий американський хор, але також і наші танцювальні ансамблі „Явір" та „Український Дух" та молодеча оркестра „Дзеркало".

Гостей вітали при вході ввічливі дівчата й чоловіки обслуги в одягах з українськими народними мотивами та вручали їм барвисті програмки, виготовлені з обкладинками українського вишивкового мистецтва, що було доказом нашого великого вкладу в цю добродійну імпрезу.

Концерт розпочався виступом дитячого хору, при участі їх оркестри. Співи супроводжувалися жестикуляційним перекладом слів-мови для глухонімих.

Після їх першого виступу, який складався з чотирьох пісень, на сцені замерехтів райдугою кольорів своїх барвистих одягів наш хор зі своїм диригентом маестром Володимиром Божиком. Хористи випромінювали погідність і усмішки та сценічну впевненість.

У фортепіяновому супроводі проф. Лесі Куриленко-Вахнянин хор виконав чотири пісні, почавши ніжною „Садок вишневий коло хати" та закінчивши в'язанкою карпатських мотивів. Сольо виконала проф. Оля Івах з прецизійністю, доповнивши тим мистецький спів хору, а публіка нагородила її щирими оплесками.

Потім виступила оркестра „Дзеркало", репертуар якої складався з українських народних пісень, які вони дуже добре виконали. Солістами були Наталя Івах, Орест Балабан і юний бандурист Павло Гурський. У склад оркестри також входили Юрко Корінець й Ельдад Тарму. Оркестра „Дзеркало", що робить поступ з кожним своїм виступом, одержала і цим разом заслужені оплески слухачів. З участю солістів О. Івах, Ю. Вибачинського та М. Сенкуса хор чаром українських народних пісень закінчив першу частину концерту, здобувши спонтанні оплески.

Після перерви хор „Show of Hands" виступив з динамічно-веселою „Boogie Woogie Bugle Boy", в якій, окрім співу і жестикуляції рук, був доданий і легкий ритмічний танок, який, так би мовити, малята виконали професійно. Потім вони проспівали в'язанку американських патріотичних пісень.

І знову велика сцена неначе розквітла українськими полями і левадами та рідними музичними акордами, коли на сцені з'явилися граціозні танцюристки і танцюристи української танцювальної групи „Явір" під кермою Романа Хіча.

З традиційним „хлібом-сіллю" на вишиваному рушнику вродливі усміхнені юні танцюристки і танцюристи вітали присутніх. Понеслися вони у чудових українських народних і козацьких танцях, майстерністю, а часом і дивовижною акробатикою викликали спонтанні оплески глядачів. Чудові одяги, вродливі постаті, та досконале виконання, це все єдналося в українському вінку віддзеркалення української культури і душі народу.

Потім розпочав свій оригінальний репертуар найстарший своїм віком існування в Лос Анджелесі танцювальний ансамбль Надії Прокопій „Український Дух", який, крім бравурних кубансько-козацьких, виконав ще танці гумористичного характеру, в яких взяла участь керівничка та хореограф балету Н. Прокопій та її син Ґастон і донька Ненсі, та професійно видавши всі складні нюанси. Публіка була захоплена танцюристами обох ансамблів й рясно оплескувала їхні виступи.

Фінальною і найбільш оригінальною точкою був спільний виступ хору „Кобзар", цим разом вже в інших строях, та дитячого хору, які разом закінчили свій репертуар піснею українською мовою „Гей, гей, підемо до діброви", вправно передаючи слова пісні жестикуляцією рук. Вимова українських слів хористами „A Show of Hands" була подиву гідна, як і оволодіння нашим хором жестикуляційної азбуки глухонімих, що продовжувалося і в наступних піснях англійською, японською, німецькою та іспанською мовами.

На закінчення дитячий хор пісню, яку завжди залишає на кінець свого репертуару „It is a small world", крім інших перекладів, заспівав чіткою українською мовою „Світ малий, світ такий малий", зворушивши нас усіх і викликавши подив.

Керівник дитячого хору Говард Герман сподобав собі українські слова цієї пісні, яку відтепер цей відомий хор буде співати українською мовою завжди.

Після закінчення добродійного концерту, дохід з якого призначений для допомоги національному центру для глухонімих при каліфорнійському Стейтовому університетові в Нордріджі, представник посадника Лос Анджелесу привітав і подякував за вклад на цю добродійну ціль учасників концерту, урочисто вручив спеціяльні грамоти керівникові і директорові „A show of Hands" Г. Германові та його дружині Христині, та диригентові хору „Кобзар" маестрові В. Божикові. Все це відбулося при повнім складі виконавців на сцені, а публіка, вставши з місць, гучними оплесками нагороджувала нагороджених.

Усі виступи заповідав та фахово передавав жестикуляцією рук Ґері Сандерсон, який під час концерту з особливою увагою інформував про Україну, її мистецтво та зміст українських пісень. Проводивши імпрезою, він висловив особливе признання за колосальний вклад праці під час організації і підготовки, а в першу чергу, координації поодиноких мистецьких груп організаторові невтомному Богданові Маланякові, вручивши йому грамоту від міської ради як і його помічниці, завжди привітній професор Олі Івах та Ніні Колінс, усім нашим мистецьким керівникам і невтомній проф. Лесі Куриленко-Вахнянин, яка фахово допомогла грою на фортепіяні—всім належиться від нас щира подяка.

Успіхи наших мистців і мисткинь на цьому добродійному концерті є успіхом всієї нашої української спільноти у вільному світі, та приклад, гідний наслідування.

Д-р Святополк Шумський

На виставці Никифора

„А я збудую світ лагідний і кольоровий..."
В. Ольгович „Незаписані записки"

Никифор—правдиве прізвище Епіфаній Дровняк—напівнімий і глухий, неграмотний жебрак, нешлюбний син убогої наймички, найбідніший із бідних у лемківському селі Криниці. Никифор—один із найвидатніших малярів-примітивістів, чи то „наївних мистців" сучасного світу, що його малюнки виставляються по всіх країнах. Ім'я його (несправжнє) появляється у мистецьких монографіях Заходу. Контраст між цими двома полюсами його біографії є переконливим доказом справжнього мистецького генія нашого лемківського маляра-примітива.

Наш видатний, нині покійний маляр, професор краківської Академії Мистецтв Лев Ґец назвав його „найбільшим малярем у сучасній Польщі". І поляки, звичайно, радо присвоїли собі Никифора—в їх власних і всіх західніх мистецьких статтях і монографіях він був і залишився „польським малярем". Але коли в 1947 році всіх українців Закерзоння було брутально виселено з рідної землі, то й Никифора виселили також на далеке й чуже Помор'я, подорозі ограбувавши з усіх його образів. Там, далеко від рідних гір, він сумував і нидів і за ввесь час заслання не намалював ні одного надморського образу.

На щастя, у його ранній криницький період Никифор був дуже плідним малярем, він малював акварельними фарбами на кусках паперових коробок зранку до вечора, творячи свій власний, фантастичний „кольоровий світ", блискучі лагідними барвами лемківські гори, ліси і ниви, розкішні уявні церкви і себе самого в тому іншому, кращому світі, де вітали його в гостинній хаті ввічливі господарі, а в церкві—єпископи в митрах, а в небі—добрі святці. І продавав оті „образки", як пощастило, за злотого-два, хоч тепер вони продаються за сотні й тисячі долярів.

І, на щастя, також чимало тих його образів збереглося тепер серед нас і для нас в багатій збірці покійного поета й мистецтвознавця Вадима Лесича (Володимира Кіршака), ми мали змогу оглянути їх на виставці в Українському Інституті Америки в Ню Йорку, як першу імпрезу з запланованої серії—„Реґіональні землі України".

Виставку влаштовано у співпраці з дуже активною Фундацією Дослідження Лемківщини заходами нашої видатної мисткині Слави Ґеруляк.

На відкритті виставки 4-го червня ц.р. зібралася невеличка, але добірна громада любителів мистецтва і Лемківщини. Цікаву й глибоко продуману доповідь про мистецьку творчість Никифора прочитала Ірина Петренко-Федишин; виставку відкрив імпрезовий референт Інституту інж. Володимир Гнатківський, а коротке слово про ближчу батьківщину Никифора—Лемківщину і про трагічну подібність між долею мистця і долею його рідної землі сказав представник Фундації Дослідження Лемківщини інж. Богдан Чайківський.

На жаль, відкриття виставки припало на час, коли ще тривала масова протестна демонстрація у 50-річчя Великого голоду в Україні під совєтською амбасадою в Ню Йорку, інакше у відкритті взяло б участь чимало українських патріотів- соборників лемківського роду, щоб вшанувати трагічного мистця Лемківщини.

Орп.

Рада Директорів і Адміністративні Службовики Федеральної Щадничо-Позичкової Спілки „Тризуб" в Нюарку, Н. Дж.

повідомляють у глибокому смутку, що дня 2--го червня 1983 року упокоївся в Бозі

бл. п. д-р

Петро Богданський

член Ради Директорів і Президент Щадничої Спілки „Тризуб" на протязі більше як чверть сторіччя.

•

Опечаленій Дружині п-ні Таїсі і Рідні щирі і глибокі вислови співчуття складають

РАДА ДИРЕКТОРІВ і СЛУЖБОВИКИ ЩАДНИЧОЇ СПІЛКИ

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Дарія Пісецька — $10,000 в пам'ять братів св. п. ГРИГОРІЯ І МЕТОДІЯ ПІСЕЦЬКИХ.

Д-р Ярослав Михайлович — $5,000 в пам'ять брата св. п. БОГДАНА МИХАЙЛОВИЧА.

Анна Смолинська — $1,000 в пам'ять чоловіка св. п. ВОЛОДИМИРА СМОЛИНСЬКОГО.

Степан Тимків — $700 в пам'ять дружини бл. п. ПАВЛІНИ ОЛИНЕЦЬ-ТИМКІВ, мами бл. п. АННИ ТИМКІВ, сестри бл. п. МАРІЇ ТИМКІВ і брата бл. п. ВАСИЛЯ ТИМКІВ.

Олександер Кібюк — $300 замість квітів в першу річницю смерти бл. п. СТЕФАНІЇ АБРАГАМОВСЬКОЇ КІБЮК.

Марія Савицька — $300, Василь і Лідія Киї — $250, К. і І. Григоровичі, В. і Л. Федуни — по $120, Олена і Лев Дудіни, д-р С. і Л. Іванчук — по $100, Анна Алиськевич, Олександра І. Біббее, д-р Р. і Г. Сосенко, д-р М. і О. Кравчуки, Лідія Сеницька, Марія І. Шнус, Марія і Богдан Робаки — по $50, Орест і Оксана Клюфаси, Ф. і Р. фон Ренке — по $25, Франціско Б. Карльос, Ігор і Галина Квятковські — по $20 замість квітів на могилу св. п. МИКОЛИ ВАЛЕРІЯНОВИЧА САВИЦЬКОГО.

Приятелі і знайомі — $116 замість квітів на могилу матері Марії Рітачки, бл. п. АННИ ОГОРОДНИК.

Ірина і д-р Семен Дорощаки — $105, Оксана і інж. Михайло Салдит — 25, Емілія і Корнель Дзюби — $20 замість квітів на свіжу могилу в Івано-Франківську бл. п. ВОЛОДИМИРА ВАРИВОДИ.

Д-р Євген і Неоніля Стецькові — $100 замість квітів на могилу бл. п. МИКОЛИ БЕРЕГУЛЯКА.

Ярослава і д-р Ярослав Панчуки — $100 в пам'ять бл. п. мґр. ПАВЛА ГРИЦАКА, в двадцять п'яту річницю відходу у Вічність.

Лариса і Юрій Чопівські — $100 в пам'ять родича бл. п. ДМИТРА КОТКА.

Василь Лагошняк - $100, Орися Лаґошняк - $50, Лідія і Адріян Стецики — $25 в пам'ять св. п. ІВАНА ПАСІЧНИКА.

Ольга і Михайло Середа - $100 в пам'ять мами бл. п. ПАВЛИНИ МАРКІВ.

Міра Залуцька — $100 в пам'ять бл. п. РОМАНА І ГАЛИНИ ПЕТРИШАК.

Надія і д-р Роман Миколаєвичі — $100, Аіна Сілс — $10 в пам'ять бл. п. проф. ОЛЕКСАНДРА СМАКУЛИ.

Таня і д-р Йосиф Д'Авіньйон, Ірина і Андрій Петріна, Наталія і Богдан Петріна, Тарас Притула з родиною, Олекса Наконечний — по $100, Софія і Семен Михайлишини, Марія Мулькевич, Окружний Комітет УНСоюзу — Балтімор-Вашинґтон-Вірджінія, Об'єднання Українців в Америці — Відділ Балтімор, Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" — Балтімор — по $50, Наталка і Роман Мартинюки — $40, Олена і Олександер Мартинюки, Дарія і д-р Дмитро Коструб'як — по $30, о. Анатолій Булавка, Анна та інж. Остап Стельмах, Ірина і Остап Зинюк, — по $25, д-р Омелян Дерій, мґр. Володимир Ганас, Марія і Павло Феєр, Надія та інж. Осип Зінкевичі, Марія і мґр. Олекса Мотилі, Ґерда і Лев Подоляки, Оксана і Василь Палійчук, Анна і Семен Поліщук, Роман Стельмах, Марія і Михайло Хома — по $20, Наталія і мґр. Володимир Романовські — $15, Раїса Зелінська, Оксана Калиновська, Оксана і Микола Коропецькі, Марія Олівер, Михайло Ремський, Ганна Самутин, Ольга та інж. Володимир Сушко, Стефа і Василь Татчини, Іванна і Роман хома, Ніна і Микола Чечулини — по $10, Галина і Петро Мудрий, Остап Садовий, Остап Самолюк, Ярослава Совган, Богдан Чайковський — по $5 замість квітів на свіжу могилу св. п. ЕМАНУЇЛА ПРИТУЛИ.

Роман Хаджай — $50 замість квітів на могилу вуйка бл. п. ЯРОСЛАВА БАКОВИЧА.

Теодор Борис — $50 на фонд ім. бл. п. ред. ОСИПА НОВИЦЬКОГО.

Партнери Інженерської Фірми „Сарджент енд Люнди" — $45 в пам'ять св. п. АНАСТАЗІЇ ГОРБ.

Марія і Зіновій Храпливі - $40 в світлу пам'ять бл. п. ред. ОСИПА НОВИЦЬКОГО на фонд Його Імени.

Таня і д-р Йосиф Д'Авіньйон, Софія і Семен Михайлишини — по $25 замість квітів на могилу св. п. ВОЛОДИМИРА СТЕКА.

Д-р Семен Дорощак — $25, інж. Роман Чіп — $20 замість квітів на могилу бл. п. д-ра ІГНАТІЯ МЕТІЛЯ.

Ярослав і Ольга Дужі - $20, Зофія Іванюш - $10 замість квітів на могилу св. п. МАРІЇ ЗАРЕВИЧ.

Дякуючи жертводавцям за пожертви линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив Померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Ділимося сумною вісткою, що в дні 30-го травня 1983 року в Парижі, Франція, по довгій і тяжкій недузі помер

наш Найдорожчий

БРАТ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.

Петро Стефуранчин

нар. 13-го травня 1908 р. в Соколівці, пов. Косів.

ПАРАСТАС І ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відправив о. вік. Василик в дні 9-го червня 1983 р. у Парижі, Франція.

Горем прибиті:
сестра — АННА МАРІЧКА з мужем ВОЛОДИМИРОМ МЕЛЬКО
сестрінок — ОРЕСТ КОТЕЛЬНИЦЬКИЙ з рідньою
кузен — ВАСИЛЬ КУШМЕЛИН з рідньою в Канаді
Ближча і дальша Родина в Україні

Владика Лостен...

(Закінчення зі стор. 1)

такий дім у Філядельфії. Владика заявляє, що він близько зацікавлений справою будови такого „проєкту 202" в Йонкерсі та й у Ню Йорку в околиці церкви св. Юра при 7-ій вулиці. Він правильно стверджує, що практична реалізація такого проєкту залежить не тільки від державної (стейтової міської) допомоги, але й від цілої української громади, головно метрополіталього обширу. Владика оптимістично дивиться на цю справу, під умовою, що саме вся українська громада в ЗСА ентузіястично підтримає цей проєкт своїми пожертвами, співпрацюючи з Церквою, керівними установами і властями. Владика висловив готовість і бажання переговорювати ближче про цю справу з ініціяторами такої акції.

Лідія Савойка дістала теж дуже прихильного листа від комішенера Департаменту для старших людей при міській Управі Ню Йорку, Жанет Райнер. Бажаючи успіху 3-ій Зустрічі старших українських людей в Українському Інституті Америки, комішенер Жанет С. Райнер запевняла про свою прихильність і готовість до співпраці, також в імені посадника Едварда Кача.

У „Запитах і відповідях" стверджено, що існувала добра і реальна нагода отримання великого, модерно обладнаного дому для старших українських людей на Стетен Айленді в Ню Йорку. Ініціятиву в цій справі і всі підготовчі роботи провів відомий економіст Маріян Коць. Справа розбилася в наслідок жалюгідної персональної „анімозії" декого з громадян на високому становищі. Цей дім, великий готель, що його можна було купити за смішні, як на нинішній час, гроші, служить нині росіянам і є одною з найкращих російських станиць в Ню Йорку.

Потреба дому для старших і немічних людей в Ню Йорку — найболючіша і найпекучіша з усіх проблем цілої нашої найстаршої ґенерації, серед якої є люди й заслужені для народу і культури, які опинилися у важкій, а деякі з них у трагічній ситуації. З уваги на таку болючу актуальність цієї проблеми і журбу численних зацікавлених наших старших віком людей заінстальовано в Українському Інституті Америки окрему „гарячу лінію": телефон (212) 772-8489, можна зголошувати на те число телефону свої запити і бажання і Лідія Савойка даватиме відповіді на подану їй адресу.

На тій третій Зустрічі давав інформації також о. проф.д-р Войнар ЧСВВ, — у дискусії взяла участь і письменниця Докія Гуменна. Відбулася й коротка мистецька програма, в якій взяли участь артист-режисер Степан Крижанівський (читав один твір В. Стефаника) та жіноче співоче тріо: Богданна Волянська, Марія Волянська, Оксана Харук, при фортепіяні Таня Шерех. Лідія Савойка, закриваючи Зустріч, дякувала не тільки панелістам і приявним, але й тим паням, які активно і жертвенно причинилися до успіху попередніх двох Зустрічей, зокрема пані Лідії Осінчук і Ірині Падох. У буфеті за кавою і закусками продовжувано розмови.

Калуш...

(Продовження зі стор. 1)

традиції. Такий стан є для нас дуже загрозливий і про нього не можна мовчати. Згідно з совєтськими офіційними даними, в 1927 році на Україні було зареєстровано 6.5 відсотка мішаних шлюбів, в тому по міських поселеннях — 18.6 відсотка, а по сільських — 3.4 відсотка; а в 1969 році їх було вже 26.6 відсотка по цілій УССР: в тому 35.5 відсотка по міських поселеннях і 12.1 відсотка — по сільських. Подібно, якщо в 1927 році один неоднорідний за національністю шлюб припадав на 15 однорідних шлюбів в Україні вцілому, в тім один шлюб на 29 шлюбів — у селах і на 4 шлюби — один шлюб в містах; то в 1969 році це співвідношення змінилось так: загалом в УССР — один шлюб неоднорідний є на три однорідних; в містах це відношення є один до двох, а у селах 1:7 • Хоч у нас немає найновіших стосовних даних, є всі познаки на те, що ці показники за останніх десять років змінилися ще більше в нашу некористь.

Свідомість того, що на ділі являє з себе „інтернаціоналізація", безперечно існує в колах режимових вислужників. Не випадково Соколов намагається своїм „прикладом" про мешканців Табурища „відплатитись" якомусь землякові, який відвідував їхнє село з-за кордону, ніби-то ним захоплювався, а „повернувшись додому, віддячив їм через свою газету злобним пасквілем: мовляв, російський ведмідь з колоніяльною жорстокістю руйнує одвічний спосіб життя селянина". При цій нагоді „Радянська Україна" розправляється теж і з іншими „зловорожими наскоками", головно лондонського „Таймсу", якому вона закидає „вигадку про насильну русифікацію".

• Дані взяті з „Демографічних досліджень", випуск 3/1975.

Д-р Б. Цимбалістий...

(Закінчення зі ст. 1)

Після дискусії одноголосно прийнято всі звіти і ухвалено абсолюторію Управі.

Обрано нову Управу УМ, яка зібралась після закінчення загальних зборів і розподілила обов'язки в такий спосіб: д-р Богдан Цимбалістий — голова, Іванна Рожанковська — 1-ий заступник голови; Осип Данко — 2-ий заступник; Марія Савчак — 3-ій заступник; Оксана Тишовницька — україномовна секретарка; Віра Скоп — англомовна секретарка; Олександер Тишовницький — скарбник; члени екзекутиви — Марія Даниш, Юрій Павлічко і Ольга Ставнича; члени Управи — Лідія Гладка, Орест Ґлют, Наталія Даниленко, Любов Дражевська, Ярема Кіндрачук, Ірина Кушнір, Юліяна Осінчук, д-р Зофія Сивак, Тетяна Տершаковець, Ольга Тритяк, Зенон Фещак, д-р Іван Флис, Софія Зайнінґер.

До Контрольної комісії увійшли: Надія Бігун, д-р Іван Головінський, д-р Олег Ратич, Мирослава Савчак, Віра Шумейко.

На зборах Управи обрано таких голів комісій: Оціночної — д-р Б. Цимбалістий; Преси і пубікацій — Л. Дражевська; Бібліотечної — О. Данко; Придбання фондів — О. Ставнича; Комісії членства — Д. Данко.

ОФІЦІЙНІ ПРЕДСТАВНИКИ столиці Індонезііл заявили в понеділок 21-го червня, що це багатомільйонове місто стоїть перед дуже серйозними проблемами. Населення міста швидко зростає і в кінці століття досягне 15 мільйонів що викличе нерозв'язану проблему водопостачання, енергопостачання і транспорту. Населення міста з 400,000 в 1945 році зросло до 7.5 мільйона цього року в основному за рахунок масового припливу безземельних селян у пошуках за роботою на міських підприємствах найбільшого індонезійського промислового, торгового і адміністративного центру.

АВСТРАЛІЙСЬКІ ВЧЕНІ вважають, що вони винайшли прекрасну вакцину проти малярії, яка покищо широко розповсюджена в різних частинах землі та вбиває щорічно понад мільйон людей. Ґеєм Мітчел, керівник групи дослідників, заявив, що група при допомозі генетичної техніки виростила достатню кількість молекул з малярійних паразитів, які вприскує в людське тіло укус малярійного комара. Ці молекули уможливлять виростити антигени або антитіла, які і поведуть боротьбу з заразою малярії. Одначе, для успішного завершення цього геніяльного винаходу потрібно ще багато дослідницької праці і великих матеріяльних коштів.

ДЕСЯТЬ РОКІВ ДЛЯ СПОРТОВОГО ВИШКОЛУ

Організатори спортивно-вишкільних таборів „Червоної Калини" у редакції „Свободи". Стоять (зліва): Орест Кебало і Нестор Нинка, сидять — Ігор Декайло і Миролюб Лозинський.

(О.К.) При кінці липня цього року на Пластовій Оселі „Вовча Тропа" розпічнеться знову спортивно-вишкільний табір — це буде саме десятий табір із безперервної черги таких таборів.

Ініціяторами і організаторами цих вишколів у спорті є члени пластового загону „Червона Калина", і саме представники цього загону в особах Миролюба Лозинського, Ореста Кебала, Ігоря Декайла і Нестора Нинки відвідали редакцію „Свободи", щоб розповісти про цей своєрідний пластовий табір, який з кожним роком здобуває більшу популярність та більше учасників.

Перший із таких спортивно-вишкільних таборів відбувся в 1974 році на ньому було 28 хлопців юнацького віку, а табір провадив відомий спортовий діяч і член „Червоної Калини" пл. сен. Лев Штинда. Ціль такого табору, — як вияснюють нам наші гості, — не є підховати визначних спортовців у поодиноких ділянках, а радше дати якнайширшій кількості юнацтва загальне знання про спорт, дати їм інформації і такий вишкіл, який дозволив би їм в майбутньому допомагати у спортовому вишколі своїх молодих друзів, стаючи інструкторами, суддями, провідниками спортових таборів чи спортових імпрез. З цих причин кожний учасник спортивно-вишкільного табору мусить перейти усі ділянки спорту, які вправляється на вишколі, та мати в усіх із них однакове знання і однакову заправу. У програмі вишколу є легка атлетика: біги, стрибки, метання диском, стусан кулею, плавання, лучництво, руханка, а також спортові гри як копаний м'яч, відбиванка, кошівка, метавка і „стукпук". Програма точно розпрацьована і однакова кожного року з тим, що береться до уваги, що учасники повинні відбути почерзі три табори, щоб одержати вповні запланований вишкіл.

Хоча в першому таборі перед десяти роками були самі юнаки, зацікавлення серед дівчат було таке велике, що вже у наступному році приймали також дівчат. Від того часу кількість молоді обидвох статей звичайно майже рівна. Від перших 28 учасників, число зросло до 80-ти. Хоча тепер постійно зголошень є куди більше ніж 80, — організатори проте не приймають до табору понад цю кількість, тому таке що утруднювало б працю. До такої кількости членів вишколу треба цілого штабу людей для проводу табором (інструкторів для науки поодиноких ділянок спорту), але загін „Червоної Калини" находить їх серед своїх членів та серед загальновідомих спортовців, що бажають допомогти вишколювати молодих. Досі через дев'ять таборів пройшло понад 750 учасників. Комендантами були після першого коменданта Л.Штинди ще пл. сен. Ігор Декайло, пл. сен. Богдан Михайлів, пл. сен. Юрій Струтинський, пл. сен. Олександер Маєвський і пл. сен. Нестор Нинка, який у тому році буде комендантом уже втретє.

Нестор Нинка теж з особливим запалом розповідає про ці табори-вишколи, про усі спортові зайняття, які тримають молодь у напрузі цілий день, але і залишають у них приємні спомини та бажання повернутися вдруге і втретє. Таких — стверджує комендант — є 30 відсотків і вони, перебувши точно означену трирічну програму, ще повертаються і на четвертий раз, коли для цих „таборових ветеранів" вже є особлива спеціялізаційна програма для вишколу в одній ділянці. Однак завдання членів „Червоної Калини", які завжди були зацікавлені спортовим вишколом юнацтва, є дати якнайбільшому числу пластової молоді загальний спортовий вишкіл та захопити їх спортом. Цій меті допомагають не лише спортові зайняття і змагання, але також гутірки, фільми та дискусії на теми поодиноких спортів. В часі таборування, що триває два тижні, зокрема при кінці його, відбувається т.зв. Мала Олімпіяда, в якій змагаються без вийнятку усі учасники, а першуни за пластову і спортову поставу одержують відповідні нагороди і чаші.

Наші гості розкладають перед нами барвисті альбоми із світлинами з попередніх таборів, де бачимо усміхнені, засмалені обличчя молоді у червоних спеціяльних на цьому таборі одягах, на подобу тих, що носять усі спортовці. Бачимо, як маршують з прапором, на взір маршу на Олімпіядах; бачимо, як одержують нагороди. Ці знімки напевно будуть прикрасою альманаху, який загін Червоної Калини" думає видати з нагоди десятиріччя свого спортового, а одночасно дуже пластового вишколу.

Це добре, що праця цієї ентузіястичної групи пластунів-спортовців буде тепер зареєстрована у формі такого видання! Але кращим за альманах і за усі знімки та всі відзначування десятиріччя цих таборів є невгаваюче зацікавлення спортом і табором пластової молоді, що вже відбула табори, і тих, які чекають на можливість бути прийнятими до табору. Воно доказує, що пластуни із загону „Червона Калина" виконують дуже потрібну та дуже добру працю у напрямі виховання української молоді.

Піднесення прапорів на спортивно-вишкільному таборі „Червоної Калини".

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, промовляючи в Чикаґо на річних зборах Американської асоціяції лікарів, закликав лікарів підтримати його плян зменшення видатків на „медікер", щоб в цей спосіб зменшити усі видатки на лікарську опіку для американських горожан.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО КУЛИК, інж., член УНС Відд. 221-го ім. св. Стефана, помер 4-го квітня 1983 року на 73-му році життя. Нар. 1909 року в Україні. Членом УНС став в 1950 році. Залишив у смутку дружину Емілію. Похорон відбувся 7-го квітня 1983 року на цвинтарі св. Андрея в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
М.Карачевський, секр.

ПЕТРО ОПЛАН, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й., помер 21-го квітня 1983 р. на 65-му р. життя. Нар. 5-го листопада 1918 р. в Станиславові, Україна. Членом УНС став в 1969 році. Залишив у смутку багато друзів і союзову громаду. Похорон відбувся 23-го квітня 1983 року на цвинтарі „Риверсайд" в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

ПАВЛО ҐАРСІЯ, член УНС Відд. 305-го в Магоней Сиґі, Па., помер 21-го квітня 1983 року на 22-му році життя. Народився 12-го березня 1961 р. в Шенандоґа, Па. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку батьків — Павла і Патрицію. Похорон відбувся 25-го квітня 1983 року на цвинтарі в Магоней Сиґі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Маргарита Гентош, секр.

АННА ШУРАН, член УНС Відд. 183-го ім. гет. Івана Мазепи в Дітройті, Миш., померла 21-го квітня 1983 р. на 77-му році життя. Нар. 1906 року в Україні. Членом УНС стала в 1959 році. Залишила в смутку синів Андрія і Ричарда, 5-ох внуків та інших членів родини. Похорон відбувся 25-го квітня 1983 р. на цвинтарі Гренд Ловн в Редфорді, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Залуга, секр.

БОГДАН В.БЕМКО, член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабеті, Н.Дж. помер 22-го квітня 1983 року на 58-му році життя. Нар. 1925 року в Бережанах, Україна. Членом УНС став в 1973 році. Залишив у смутку дружину Іванну, дітей: Андрія, Христину, Лярису, Петра і брата Лева. Похорон відбувся з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку на цвинтар „Голливуд" в Юніон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
І.Іваник, секр.

ОЛЕКСАНДЕР ГОВАНСЬКИЙ, член УНС Відд. 395-го ім. Митр. А.Шептицького в Арлінґтон Гайц, Ілл., помер 22-го квітня 1983 року на 82-му році життя. Нар. 1901 року в Україні. Членом УНС став в 1964 році. Залишив у смутку сина з дружиною, трьох внуків і п'ятьох правнуків в Америці, дві доньки, 2-ох внуків і одного правнука в Україні. Похорон відбувся 26-го квітня 1983 року на цвинтарі Елвуд Парк в Елвуді, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
С.Лісович, секр.

КАТЕРИНА КІЯК, член УНС Відд. 147-го ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па., померла 23-го березня 1983 р. на 88-му році життя. Нар. 21-го січня 1895 року в Україні. Членом УНС стала в 1939 році. Залишила в смутку дочок Анну і Катерину та інших членів родини. Похорон відбувся 26-го березня 1983 року на цвинтарі Св. Марії в Вайтголлі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Гуцайлюк, секр.

ВОЛОДИМИР СТЕК, член УНС Відд. 267-го ім. Т.Шевченка у Вестбирі, Н.Й., помер 20-го березня 1983 року на 59-му році життя. Нар. 2-го січня 1924 року в Ню Йорку. Членом УНС став 1981 року. Залишив у смутку дружину Уляну. Похорон відбувся на крайовому цвинтарі в Арлінґтоні, Ва.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ЙОСИФ ЧАЧО, член УНС Відд. 31-го ім свв. Кирила і Методія в Сейнт Клері, Па., помер 30-го березня 1983 року на 58-му році життя. Нар. 17-го вересня 1925 року в Сейнт Клер, Па. Членом УНС став в 1942 році. Залишив у смутку дружину Каролину і сина Йосипа. Похорон відбувся 4-го квітня 1983 року на цвинтарі св. Тройці в Сейнт Клер, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Стах, секр.

ІВАН ПАСІЧНИК, член УНС Відд. 336-го Т-ва „Сокіл" в Клівленді, Огайо, помер 7-го квітня 1983 року на 60-му році життя. Нар. 1923 року в Городищі на Волині, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів Романа і Павла, дочку Уляну і одну внучку та сестру Марію в Україні. Похорон відбувся 12-го квітня 1983 року на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

КАТІНА ПЕЙП, член УНС Відд. 221-го ім. св. Стефана в Чикаго, Ілл., померла 11-го квітня 1983 року на 68-му році життя. Нар. 27-го травня 1914 року в Україні. Членом УНС стала в 1943 році. Залишила в смутку синів: Роберта, Карла і Юрія з родинами, вісім внуків, 3-ох правнуків і брата Бена. Похорон відбувся 13-го квітня 1983 року на цвинтарі „Елмвуд" в Ривер Ґров, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
М.Карачевський, секр.

СОФІЯ МАРІЯШ, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., померла 11-го квітня 1983 року на 78-му році життя. Нар. 1904 року в Чернівцях, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочку Зоряну Шефер, внучку Зоряну Дуду, сестру Лялю Винницьку і дальшу родину. Похорон відбувся 13-го квітня 1983 року на цвинтарі „Ґлен Іден" в Лівонії, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

ТОМАС БІЛОВУС, член УНС Відд. 348 ім. Ольги Басараб в Янгставні, Огайо, помер 15-го квітня 1983 року на 81-му році життя. Нар. 24-го квітня 1901 року в Блищиводах, пов. Жовква в Україні. Членом УНС став в 1950 році. Залишив у смутку дружину Катерину, синів Івана і Петра; дочки Анелю Поцяск, Іванку Садомору і Галину Бово; 8 внуків і 4-ох правнуків; дві невістки. Похорон відбувся 18-го квітня 1983 року на цвинтарі св. Івана в Кемпбелі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Макар, секр.

МАРІЯ ҐРОЗЬО БУРИК, член УНС Відд. 29-го в Нантіковк, Па., померла 19-го квітня 1983 року на 50-му році життя. Нар 28-го вересня 1932 року в Пенсильванії. Членом УНС стала в 1948 році. Залишила в смутку мужа Ґеррі, синів Ґеррі-Івана і Мирона-Михайла, матір Юлію, сестру Олену Слюзак, братів Теодора і Василя та численних племінників і племінниць. Похорон відбувся 23-го квітня 1983 року на цвинтарі св. Ґертруди в Колонії, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Ольга Маліщак, секр.

СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ІМ. ВОЛОДИМИРА КОССАРЯ

Вінніпеґ, Канада. — Осередок української культури й освіти радо прийматиме до розгляду аплікації на стипендію приблизно на суму 700 долярів із Стипендійного Фонду ім. Володимира Коссаря. Аплікації приймаємо від студентів із Б.А., які записалися на акредитований курс із музейництва красного мистецтва або архівних наук у будь-якому акредитованому університеті чи іншій інституції в Канаді або ЗСА. Форми аплікацій можна отримати від: Ukrainian Cultural and Educational Centre 184 Alexander Avenue East Winnipeg, Manitoba R3B 0L6. Речинець подання — 1-го серпня 1983.